

Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн
2022 оны 2 сарын 14 өдрийн 12 дугаар
тогтолцоогоо 0183 дөрөвдүгээр хавсралт
• ТУЗ •

“МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН СОНИРХЛЫН ЗӨРЧЛИЙГ ЗОХИЦУУЛАХ ЖУРАМ

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Энэхүү “Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-ийн сонирхлын зөрчлийг зохицуулах журам (цаашид “Журам” гэх)-аар “Монголын хөрөнгийн бирж” ХК (цаашид “компани” гэх)-ийн Нэгдмэл сонирхолтой этгээд, түүнтэй хийх хэлцлийг тодорхойлох, компанийн үйл ажиллагаанд сонирхлын зөрчил, түүнээс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.
- 1.2. Төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ТУЗ” гэх)-өөс болон гүйцэтгэх захирлаас баталсан дүрэм, бодлого, журам, заавар, тогтоол, тушаал, гэрээ хэлцэл нь энэхүү журамтай нийцсэн байна.

ХОЁР. НЭГДМЭЛ СОНИРХОЛТОЙ ЭТГЭЭДИЙГ ТОДОРХОЙЛОХ, БҮРТГЭХ

- 2.1. Энэхүү журмаар зохицуулах “Ашиг сонирхлын зөрчил” гэдэгт Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан хууль болон гэрээгээр олгогдсон эрхээ хэрэгжүүлэх явцад түүний хувийн ашиг сонирхол компанийн ашиг сонирхолтой зөрчилдэх болон албан үүргээ хэрэгжүүлэхэд харшаар нөлөөлж болохуйц нөхцөл байдлыг ойлгоно.
- 2.2. “Компанийн дүрэм”-д заасны дагуу “Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан” буюу мэдүүлэг гаргагч гэдэгт дараах этгээдийг ойлгоно. Үүнд:
 - 2.2.1. ТУЗ-ийн дарга, ТУЗ-ийн гишүүн, нарийн бичгийн дарга;
 - 2.2.2. гүйцэтгэх захирал;
 - 2.2.3. ерөнхий нягтлан бодогч, тэдгээртэй адилтгах бусад эрх бүхий албан тушаалтан.
- 2.3. Компанийн тухай хуульд заасан болон дараах хамаарал бүхий этгээдийг энэхүү журамд заасан нэгдмэл сонирхолтой этгээд гэж үзнэ. Үүнд:
 - 2.3.1. тодорхой гэрээний үндсэн дээр хамтран компанийн удирдлагын шийдвэрийг тодорхойлох боломж бүхий бүлэг хүмүүс;
 - 2.3.2. компанийн нэгдэлд хамаарч байгаа албан тушаалтан;
 - 2.3.3. энэхүү журмын 2.2-т заасан албан тушаалтан;
 - 2.3.4. энэхүү журмын 2.2-т заасан эрх бүхий албан тушаалтны гэр бүлийн гишүүн, эцэг, эх, хүүхэд, ач, зээ, ах, дүү, бусад төрөл, садны хүн, тэдгээр нь өөрсдийн ажиллаж байгаа болон хувьцааг нь эзэмшдэг компанийтай хийгдэж байгаа хэлцлийн үр дүнгээс шууд болон шууд бусаар үүсэх орлогоос хувь хүртэж байгаа тохиолдолд уг гэрээнд оролцогч талууд;
 - 2.3.5. өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь хувьцааны хяналтын багцыг нь эзэмшдэг болон эрх бүхий албан тушаалд ажилладаг компани, уг компани оролцогч нь болж байгаа компанийн нэгдлийн бусад оролцогч компани болон тэдгээрийн хувьцааны хяналтын багцыг эзэмшигч болон эрх бүхий албан тушаалтан;
 - 2.3.6. уг этгээд ажил олгогч бол түүний ажилтан;
 - 2.3.7. гүйцэтгэх захирлын шийдвэрээр худалдан авалт, тендерийн асуудал хариуцсан нэг удаагийн шинжтэй их хэмжээний хэлцэл хийх албан тушаалтан.

- 2.4. Энэхүү журмын 2.3-т хамаарах компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь жагсаалтад дурдсан нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг дараах хугацаанд энэхүү журмын хавсралтаар баталсан маягтын дагуу ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга, эрх бүхий албан тушаалтан хариуцсан мэргэжилтэн нарт үнэн зөвөөр хүргүүлнэ. Үүнд:
- 2.4.1. журмын 2.3-т хамаарах одоогийн эрх бүхий албан тушаалтнууд энэ журам батлагдсанаас хойш ажлын 5 өдрийн дотор;
 - 2.4.2. журмын 2.3-т заасан эрх бүхий албан тушаалд нэр дэвших үедээ;
 - 2.4.3. нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн жагсаалтад өөрчлөлт орсноос хойш ажлын 10 өдрийн дотор.
- 2.5. Компанийн холбогдох эрх бүхий албан тушаалтан нь "Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх хууль"-ийн дагуу төрийн эрх бүхий байгууллагад нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдүүлгээ мэдүүлсэн нь энэ журмын 2.4-т заасан үүргээс чөлөөлөгдөх үндэслэл болохгүй.
- 2.6. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь компани болон компанийн эрх бүхий албан тушаалтны нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийн сан бүрдүүлж, хэлцэл хийгдэхийн өмнө лавлагаа гаргаж өгч байх ба дараах албан тушаалтанд тухай бүрд нь танилцуулж, аливаа сонирхогч этгээдийн хүсэлтээр болон хууль тогтоомжийн дагуу ил болгож болно. Үүнд:
- 2.6.1. компанийн энгийн хувьцааны 20 буюу түүнээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа эзэмшигч;
 - 2.6.2. ТУЗ-ийн дарга, гишүүд;
 - 2.6.3. гүйцэтгэх захирал;
 - 2.6.4. шаардлагатай тохиолдолд хуулийн асуудал хариуцсан нэгж.

ГУРАВ. СОНИРХЛЫН ЗӨРЧИЛТЭЙ ХЭЛЦЭЛ

- 3.1. Компанийн энгийн хувьцааны 20 буюу түүнээс дээш хувийг дангаараа эсхүл түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигч, компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь өөрийн ажиллаж байгаа болон хувьцааг нь эзэмшиж байгаа компанийтай дор дурдсан харилцаанд орсон бол компанийтай, эсхүл түүний толгой, охин, хараат болон зэргэлдээ компанийтай сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх этгээдэд тооцогдоно. Үүнд:
- 3.1.1. хэлцлийн нөгөө тал, эсхүл хэлцэлд төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа;
 - 3.1.2. хэлцлийн нөгөө тал болон оролцож байгаа, эсхүл уг хэлцэлд төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа хуулийн этгээдийн эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл энгийн хувьцааны /ногдол хувийн/ 20-оос дээш хувийг дангаараа буюу түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа;
 - 3.1.3. хэлцлийн нөгөө тал болон оролцож байгаа, эсхүл төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа хуулийн этгээдийн толгой компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл уг компанийн энгийн хувьцааны /ногдол хувийн/ 20 буюу түүнээс дээш хувийг дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа;
 - 3.1.4. хэлцлийн үр дүнд шууд буюу шууд бусаар үүсэх орлогоос хувь хүртэж байгаа.

- 3.2. Сонирхлын зөрчил бүхий этгээд нь уг хэлцлийн талаар шийдвэр гаргахад санал өгөх эрхгүй байна.
- 3.3. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийхийг зөвшөөрөх тухай шийдвэрийг уг хэлцлийг хийх талаар сонирхлын зөрчилгүй ТУЗ-ийн гишүүдийн олонхын саналаар гаргана.
- 3.4. Гүйцэтгэх захирадл сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох тухай асуудлыг ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлнэ. Уг асуудлыг хэлэлцэхэд ТУЗ-ийн хараат бус гишүүд заавал оролцно.
- 3.5. Нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх эрх, хэлцлээр тохирох гэрээний нөхцөл, захиран зарцуулах хөрөнгө, эд хөрөнгийн болон мөнгөөр үнэлж болох бусад эрхийн зах зээлийн үнэ, үйлчилгээний хөлсний хэмжээг ТУЗ-ийн тогтоолд дурдсан байна.
- 3.6. ТУЗ-өөс хэлцэл хийхийг дэмжиж зөвшөөрөл олгоогүй дараах тохиолдолд компани нь энэ журамд заасан нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хийх сонирхлын зөрчилтэй бөгөөд их хэмжээний хэлцэл хийх, толгой, охин, хараат болон зэргэлдээс компанийд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийхийг зөвшөөрөх буюу шаардах шийдвэрийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлж хуралд оролцож байгаа сонирхлын зөрчилгүй хувьцаа эзэмшигчдийн саналын олонхоор шийдвэрлүүлнэ. Үүнд:
 - 3.6.1. Компанийн тухай хуульд тодорхойлсны дагуу компанийн ТУЗ-өөс тогтоосон хэлцлийн үнэ буюу эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн болон мөнгөөр үнэлж болох бусад эрх, үйлчилгээний үнэ хөлс нь хэлцэл хийх тухай шийдвэр гарах үеийн бүртгэлийн үнийн дунгийн 25 хувиас их байх;
 - 3.6.2. Компанийн гаргах энгийн эрхийн хувьцаа, энгийн хувьцаа худалдан авах эрхийн бичиг буюу энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасны хэмжээ нь компанийн буюу түүний хараат хувьцаат компанийд урьд нь гаргасан энгийн хувьцааны үнийн дунгийн 25 хувиас их байх;
 - 3.6.3. ТУЗ-ийн бүх гишүүн нь /хувьцаат компанийн хувьд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус бүх гишүүн/ хэлцэл хийх сонирхол бүхий этгээд байх.

ДӨРӨВ. СОНИРХЛЫН ЗӨРЧЛИЙГ ЗОХИЦУУЛАХ

- 4.1. Компанийн ТУЗ нь нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хийх сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийхэд дараах эрх, үүрэгтэй оролцно. Үүнд:
 - 4.1.1. Компанийн бизнесийн үйл ажиллагаанд харшлахгүй, нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн мэдээллийг үнэн зөвөөр мэдүүлсэн гэж үзвэл энэхүү журамд заасан хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох эрхтэй.
 - 4.1.2. Энэ журмын 3.6-д заасан тохиолдолд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх асуудлыг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлэх эрхтэй.
 - 4.1.3. Компанийн ТУЗ-ийн аль нэг гишүүнд хамааралтай “Сонирхлын зөрчилтэй” хэлцэл хийх эсэх шийдвэрийг хуралд оролцож байгаа сонирхлын зөрчилгүй ТУЗ-ийн гишүүдийн олонхын саналаар шийдвэрлэх эрхтэй.
 - 4.1.4. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн хэмжээ, үнэ, нөхцөлийг тодорхойлох эрхтэй.
 - 4.1.5. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтуудын нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн мэдүүлэг, жагсаалтыг тухай бүрт нь авч бүртгэл хөтөлж, өөрчлөлтийг тусгаж байгаа эсэхэд хяналт тавих үүрэгтэй.

- 4.2. Компанийн ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь компанид үүсэж болох ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх хүрээнд дараах эрхийг эдэлж, үүрэг хүлээнэ. Үүнд:
- 4.2.1. Энэхүү журмын 2.2 дахь хэсэгт заасан эрх бүхий албан тушаалтны нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг хүлээн авах эрхтэй;
- 4.2.2. Эрх бүхий албан тушаалтан нь хууль болон энэ журмаар хүлээсэн үүргээ биелүүлэхгүй байх тохиолдолд мэдүүлгийг хугацаандаа өгөхийг шаардах, үүрэг болгох;
- 4.2.3. Компани болон компанийн эрх бүхий албан тушаалтуудын нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн бүртгэл хөтөлж, хэлцэл хийх үед тухайн хэлцэл сонирхлын зөрчилтэй эсэх талаар лавлагаа гаргаж өгөх, компани, түүний эрх бүхий албан тушаалтны мэдээлэлд орсон өөрчлөлтийг тухай бур шинэчилж, танилцуулах;
- 4.2.4. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох эсэх асуудал хэлэлцсэн ТУЗ-ийн хурлын тэмдэглэлд сонирхол бүхий болохоо ТУЗ-ийн гишүүн мэдэгдсэн тухай, сонирхол бүхий гишүүн санал хураалтад оролцоогүй тухай болон уг асуудлыг дэмжсэн, татгалзсан саналын хувь, гарсан шийдвэр зэргийг тодорхой тусгах буюу тусгасан эсэхийг хянах үүрэгтэй.
- 4.3. Компанийн гүйцэтгэх захирал нь сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг байгуулах талаар дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:
- 4.3.1. Аливаа гэрээ, хэлцлийг хянахдаа Компанийн тухай хууль, энэхүү журамд тодорхойлсон сонирхлын зөрчил үүсэх нөхцөл байгаа эсэхийг хянах ба сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байж болзошгүй тохиолдолд хэлцэл хийх сонирхол бүхий байх магадлалтай эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороонд мэдэгдэх;
- 4.3.2. Шаардлагатай тохиолдолд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх, цаашид үүсэж болох эрх зүйн дагаврын талаар компанийн ТУЗ-ийн хуралд зөвлөмж бэлтгэж танилцуулах;
- 4.3.3. ТУЗ эсхүл ХЭХ-аас сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулах зөвшөөрөл гарсан тохиолдолд холбогдох хэлцлийг хууль тогтоомж, энэхүү журам болон хэлцэл байгуулах ерөнхий нөхцөлийг тодорхойлсон ТУЗ-ийн тогтоолд нийцүүлэн хянах;
- 4.3.4. Гүйцэтгэх захирал нь сонирхлын зөрчилтэй байж болохуйц хэлцлийн талаар компанийн ТУЗ-д мэдэгдэх, эсхүл ТУЗ-өөс олгосон эрх хэмжээний хүрээнд гэрээ байгуулах.
- 4.4. Хэлцэл хийх сонирхол бүхий этгээд эсхүл түүний эцэг, эх, эхнэр, нөхөр, хүүхэд, ах, эгч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдээс зээл авах тухай сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг энэ журмын 3.5-д заасны дагуу батлуулах шаардлагагүй.
- 4.5. Энэхүү журмын 2.2-т заасны дагуу хэлцэл хийх сонирхол бүхий этгээдээр тооцогдохоос өмнө компанийн өдөр тутмын аж ахуйн үйл ажиллагааны явцад байгуулагдсан сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хувьцаа эзэмшигчдийн дараагийн ээлжит хурал болох хүртэл энэ журмын 3.6-д зааснаар ХЭХ-аар батлуулах шаардлагагүй.
- 4.6. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хийх өдөр компанийн өдөр тутмын аж ахуйн үйл ажиллагааны явцад хийсэн хэлцлийг сонирхлын зөрчилтэй эсэхийг тодорхойлох боломжгүй бол хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь хийх хэлцлийн төрөл, хэлцэл хийх этгээд болон хэлцлийн үнийн дээд хэмжээг тусгаж бусад этгээдтэй хамтран компанийн хэрэгжүүлэх аж ахуйн үйл ажиллагааг батлах

шийдвэр гаргах бөгөөд энэ нөхцөлд энэ журмын 3.6-д заасан шаардлагыг хангасанд тооцно.

ТАВ. ХЯНАЛТ

- 5.1. ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо нь жилд нэг удаа уг журмын биелэлтийг хянаж, үнэлэх бөгөөд шаардлагатай гэж үзсэн тохиолдолд шинэчлэх, өөрчлөлт оруулах саналаа ТУЗ-д оруулж болно.
- 5.2. Журамд ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга, Дотоод аудитын асуудал хариуцсан нэгжийн хуулийн зөвлөх нь өдөр тутам хяналт тавьж ажиллана.

ЗУРГАА. ХАРИУЦЛАГА

- 6.1. Компанийн тухай хууль, энэхүү журамд заасны дагуу нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргад хүргүүлээгүй, нэгдмэл сонирхолтой болохоо мэдэгдээгүйгээс, хууль тогтоомжоос гадуур сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулагдсан болох нь илэрсэн, үүнээс үүдэн компанийд учирсан хохирлыг тухайн албан тушаалтан өөрийн хөрөнгөөр бүрэн хариуцна. Түүнчлэн уг зөрчил гаргасан албан тушаалтныг сонгосон, томилсон эрх бүхий этгээд хугацаанаас нь өмнө чөлөөлөх шийдвэр гаргаж болно.
- 6.2. Энэ журмын 6.1-т заасан этгээд нь нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хийх хэлцлийг Компанийн тухай хууль, энэ журмын шаардлага, тогтоосон журмыг зөрчиж хийсний улмаас компанийд учруулсан хохирлын хэмжээгээр, эсхүл хэлцлийн үр дүнд авсан зүйлээс олсон ашгийн хэмжээгээр хариуцлага хүлээнэ.
- 6.3. Энэ журмын 4.2-т заасан үүргээ биелүүлээгүй ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргад Хөдөлмөрийн тухай хуульд заасан сахилгын шийтгэл ногдуулна.
- 6.4. Өөрийн буруугаас компанийд хохирол учруулсан бол энэ журмын 2.2-т заасан этгээдэд энэ журам болон бусад хуульд заасан хариуцлагыг оногдуулсан эсэхийг харгалзахгүйгээр Компанийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэж болно.
- 6.5. Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч эсхүл компани нь энэ журмын 3.1-т заасан этгээд эсхүл уг этгээдийн дангаараа бүх хувьцааг эзэмшдэг хуулийн этгээдээр компанийд учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргаж болно.

ДОЛОО. БУСАД ЗҮЙЛ

- 7.1. Энэхүү журмаар зохицуулаагүй харилцааг Компанийн тухай хууль, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, Компанийн засаглалын кодекс, "Монголын хөрөнгийн бирж" ХК-ийн дүрмээр зохицуулна.
- 7.2. Энэхүү журам нь ТУЗ-ийн хурлаар батлагдсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр байна.

-----ооо-----